

SON DÖNEM TÜRK SİNEMASINDA BİYOGRAFİK FİLMLER YENİ BİR EĞİLİM YARATABİLİR Mİ?

Prof. Dr. Âlâ SİVAS GÜLÇUR
İstanbul Ticaret Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Görsel İletişim Tasarımı Bölümü

Abstract

The Turkish films produced since 1990s have been evaluated in two groups: Popular box-office movies and director films collected under the title of arthouse. However, the genre concept plays an active role from the perspective of popular cinema. The dominance of comedies, particularly are remarkable among the other genre films which have recently achieved the highest box office in Turkey. The variety of genres, at this point, may be examined through the war, historical, drama and biographical films. In this context, it is observed that the examples which include the features of biographical genre such as “Ayla” (2017) and “Müslüm” (2018) and which have achieved box office success during the recent years, constitute an alternative to the comedies. This study aims to study biographical films in today's Turkish cinema and to discuss the question of whether this genre creates a new trend.

Keywords: Popular Turkish Cinema, film genres, biographical film

Giriş

Türk Sinemasında 90'lı yıllardan günümüze uzanan süreçte üretilen yapımlar bir yanda gişe odaklı popüler filmler, diğer yanda sanat sineması başlığı altında toplanan yönetmen filmleri olmak üzere iki grup halinde ele alınmaktadır. Söz konusu iki grup içerisinde popüler film örnekleri incelendiğinde tür (genre) kavramının etkin rolü karşımıza çıkar. Bu bağlamda son dönemde ülkemizde yüksek gişe hasılatı elde eden yerli yapımlar arasında komedi türünün hakimiyeti dikkat çekicidir. Tiplemelere dayalı, aile merkezli veya bölgesel ve kültürel kodlar üzerinden inşa edilen komedilere savaş, tarihi, dram ve biyografik filmlerin eşlik etmesiyle türlerin çeşitliliğinden söz edilebilir. Bu çerçevede son dönem Türk sinemasında gişe başarısı yakalayan “Ayla” (2017) ve “Müslüm” (2018) gibi biyografik film türünün özelliklerini barındıran örneklerin komedi türüne birer alternatif oluşturduğu gözlemlenmektedir. Bu çalışma, günümüz Türk sinemasında biyografik film türünü örnekler üzerinden incelemeyi ve söz konusu türün yeni bir eğilim yaratıp yaratmayacağı sorusunu tartışmayı hedeflemektedir.

1. Günümüz Popüler Türk Sinemasına Bakış

Türk sinemasında 90'lı yıllarda belirginleşen popüler sinema ve yönetmen sineması ayrımı, 2000'li yıllardan günümüze uzanan süreçte de varlığını sürdürmüştür. Bununla birlikte Türk sinema tarihi genelinde tüm zamanların en yüksek gişe hasılatı elde eden yerli yapımlarına bakıldığında popüler sinemanın türler bağlamındaki etkinliği göze çarpar. Aşağıda yer alan tablo, seyirci rakamlarının istatistiki olarak kayıt altına alınmaya başladığı 1989'dan günümüze ülkemizde en yüksek seyirci rakamına ulaşmış ilk on yerli yapıma dair bilgileri içermektedir.

	Film Adı	Dağıtım	Vizyon Tarihi	Hafta	Toplam Seyirci
1	Recep İvedik 5	CGV Mars D.	16.02.2017	25	7.437.050
2	Recep İvedik 4	çoklu	21.02.2014	20	7.369.098
3	Düğün Dernek	UIP	06.12.2013	40	6.980.070
4	Fetih 1453	Tiglon	16.02.2012	52	6.572.618
5	Müslüm	CGV Mars D.	26.10.2018	37	6.480.548
6	Düğün Dernek 2: Sünnet	CGV Mars D.	04.12.2015	21	6.073.364
7	Ayla	çoklu	27.10.2017	46	5.589.872
8	Aile Arasında	CGV Mars D.	01.12.2017	33	5.289.051

9	Arif v 216	CGV Mars D.	05.01.2018	20	4.968.462
10	7.Koğuştaki Mucize	CJ Entertainment Turkey	11.10.2019	6	4.381.369

Tablo 1. Tüm zamanların (1989'dan günümüze) en çok izlenen ilk 10 Türk filmi. (<https://boxofficeturkiye.com/tumzaman/?tm=1989tr>; Erişim: 18.11.2019)

Tablo 1'de yer alan veriler ışığında 2010 yılı sonrasında çekilen popüler sinema örneklerinin en çok izlenen yapımlar olduğu ve bu yapımlar içerisinde komedi türüne ait olanların baskın varlığı göze çarpmaktadır. Daha yakından bakacak olursak, örneğin, tablonun ilk iki sırasında yedi milyonu aşan seyirci rakamıyla yer alan *Recep İvedik 5* ve *Recep İvedik 4* filmlerinin tipllemeye dayalı komediler olduğu görülmektedir. Benzer şekilde dokuzuncu sırada yer alan *Arif v 216*, ilk olarak *G.O.R.A* (Ömer Faruk Sorak, 2004) filmi için yaratılan iki tipllemeyi merkezine alan bir komedidir. Bununla birlikte listenin üçüncü ve altıncı sırasında yüksek seyirci rakamıyla dikkat çeken *Düğün Dernek* ve *Düğün Dernek 2: Sünnet* filmleri bölgesel ve kültürel kodlar üzerine inşa edilen komedilere örnektir. Buna ek olarak tabloda sekizinci sıradaki *Aile Arasında* filmi ise aile kavramını merkeze koyan ve yer yer kara mizah öğelerinden beslenerek ortaya çıkmış bir komedi yapıımıdır. Tablodaki komedi filmlerine dram, tarihi ve biyografik yapımların eşlik etmesi türlerin çeşitliliğine giden yolu açmaktadır. Örneğin, dördüncü sırada yer alan *Fetih 1453* filmi bir tarihsel epiktir. Onuncu sıradaki *7. Koğuştaki Mucize* ise dram türüne aittir. Bunlara ek olarak, birbirini takip eden yıllarda gösterime girmiş iki biyografik film tablo dahilinde dikkat çekmektedir:

Dijital Sanatlar yapımevinin imzasını taşıyan *Ayla* ve ertesi yıl gösterime giren *Müslüm* filmlerinin komedi türünün hâkim varlığına birer alternatif sunduğu gözlemlenmektedir. *Ayla*, *Recep İvedik 5* filmini takip ederek 2017 yılındaki 5.287.656 toplam seyirci rakamıyla (<https://boxofficeturkiye.com/turk-filmleri/?yil=2017&yilop=tum>; Erişim: 22.11.2019) yılın en çok izlenen ikinci filmi olmuştur. *Müslüm* ise 2018 yılındaki 6.311.619 toplam seyirci rakamıyla (<https://boxofficeturkiye.com/turk-filmleri/?yil=2018>; Erişim: 22.11.2019) o yıl çekilen komedi filmlerinin önüne geçerek birinci sıraya yükselmiştir. Bununla birlikte söz konusu iki filmin tüm zamanların en çok izlenen yerli yapımları arasında yer almasının ardından türün devamı niteliğinde örneklerin gösterime girmesi dikkat çekicidir: *Müslüm* filminin gişe başarısının ardından yine aynı yapımevinin imzasını taşıyan iki biyografik çalışma *Çiçero* (2019), *Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu* (2019) gösterime girmiştir. Ayrıca son dönemde başka yapım şirketlerinin imzasını taşıyan iki biyografik örnek de göze çarpmaktadır: *Hürkuş: Göklerdeki Kahraman* (Eğrikapı Production, STM, TAI, 2018) ve *Bizim için Şampiyon* (Ay Yapım ve Med Yapım, 2018)

Bu noktada şu soru açığa çıkmaktadır: Son dönem popüler Türk sineması ekseninde biyografik filmler, komedi türünün hâkim varlığının yanında yeni bir eğilim yaratabilir mi? Sorunun cevaplarını tartışmadan önce bir tür olarak biyografik filmin tanımına, özelliklerine ve sinema tarihi bağlamındaki örneklerine ilişkin kısaca hatırlatma yapmakta yarar vardır.

2. Biyografik Film Türü

Biyografik film (yaşamöyküsü filmi), en basit ifadeyle, ünlü bir kişinin yaşamöyküsünü beyaz perdeye aktaran film türü olarak tanımlanır. Sinema tarihi bağlamında türün örneklerinin yoğun olarak 1930'lu yıllarda Warner Bros. şirketi tarafından üretildiği bilinmektedir. Yönetmen William Dieterle'nin o yıllarda çektiği *Emile Zola*, *Louis Pasteur*, *Juarez* gibi kişilerin yaşam öyküleri bu çerçevede yer almaktadır. Daha sonra *Arabistanlı Lawrence* (David Lean, 1962), yönetmen Richard Attenborough'un *Gandhi* (1982) ve *Chaplin* (1992) filmleri, Çaykovski'nin yaşamöyküsü (Ken Russell, 1971) sinema tarihinde türün öne çıkan örnekleri olarak hatırlanabilir. (Teksoy, 2012: 274)

Öte yandan biyografik film, tarihsel film türüyle benzerlikler taşımakta, söz konusu türün öğelerinden yararlanırken güçlüklerini de barındırmaktadır. Bu nedenle iki türü ayrı ayrı ele almak zorlayıcı olabilir. Ancak biyografik filmler, mutlaka tarihsel kişileri ele almayıp çeşitli alanlarda olumlu ya da olumsuz rol

oynayan, kimi zaman böyle bir rolü olmayan kişileri de konu aldığından, tarihsel film den ayrı incelenebilir. Ayrıca, biyografik filmin konusu olan kişi, yalnızca tarihteki konumuyla değil, kişiliği, yaradılışı ve ruhsal yönüyle de aktarılabilir. Belirli bir kişiyi canlandırması yönünden biyografik filmlerde özellikle oyun ön sırada yer alır. Bu türdeki filmlerde yaşanan en büyük zorluk ele alınan kişinin yaşamının filmin sınırlı süresine sığdırılmasıdır. (Özön, 2008: 209-210) Bu noktada, bu tür filmlerde yaşam öyküsünün bütününün değil, geçmişte yaşanan olayların bir bölümünün tercih edildiği hatırlanmalıdır. Öyküsü aktarılan kişinin yaşamında hangi olay öne çıkıyor ve dikkat çekici özellikler barındırıyorsa, filmin temel öyküsü de ona göre belirlenmektedir. (Özgüç, 2005: 287) Bununla birlikte, biyografik filmlerin amacı da tıpkı tarihsel film türünde olduğu gibi seyirciye günümüz için yararlı olabilecek sonuçları ortaya koymaktır. (Özön, 2008: 210)

Türk sinemasında yaşamöykülerine ilişkin denemeler, 1950'li yılların başında furyaya dönüşen tarihsel filmler aracılığıyla öne çıkmıştır. Osmanlı döneminin kişilikleri üzerine kurulan bu denemeler, tarihsel film türüyle yaşadığı yakın ilişki nedeniyle bağımsız olarak biyografik tür bağlamında değerlendirilmemişlerdir. Aynı dönemde, Metin Erksan'ın halk ozanı Aşık Veysel'in hayatını aktardığı *Karanlık Dünya* (1952) filmi o güne dek en iyi hazırlanmış yaşamöyküsü olarak kabul edilmektedir. Bundan sonra Karacaoğlu (Avni Dilligil), Yunus Emre (Atıf Yılmaz), Pir Sultan Abdal (Remzi Jöntürk) gibi ünlü halk ozanlarının yaşamöykülerini aktaran filmler çekilmiştir. Siyasal kimlikler üzerine kurulan yaşamöyküsü aktarımları, yine türün örnekleri arasında hatırlanabilir. Örneğin, Halit Refiğ'in yönettiği *Karılar Koşuşu* (1989) Kemal Tahir'in Malatya cezaevindeki üç aylık dönemini aktarır. Yusuf Kurçenli'nin çektiği *Karartma Geceleri* (1990) Rıfat Ilgaz'ın anılarından bir uyarılma olup, filmde Tarık Akan'ın canlandığı başöğretmen karakteri Rıfat Ilgaz'ın kendisini temsil etmektedir. Oğuzhan Tercan'ın yönettiği *Uzlaşma* (1991) filmi Abdi İpekçi cinayeti üzerinedir. Erden Kıral, *Mavi Sürgün* (1993) filminde yazar Cevat Şakir'in Bodrum'daki sürgün günlerini aktarır. Türkiye'nin ilk kadın hâkimlerinden Mefaret Tüzün'ün yaşamöyküsü *Bodrum Hakimi* (Türkan Şoray, 1976) filmine kaynaklık eder. Bu örneklerle birlikte, Türk sinemasında biyografik tür bağlamında ünlü sanatçıların yaşam öyküleri hatırlanabilir. *Beddua* filminde (Melih Gülsen, Osman F. Seden, 1980) Bülent Ersoy kendi yaşam öyküsünden bir kesiti canlandırır. Benzer şekilde Ülkü Erakalın'ın 1986'da çektiği *Acıların Kadını*'nda şarkıcı Bergen'in oyuncu olarak kendini canlandığı yaşamöyküsü izlenir. Şarkıcının ölümünden sonra yaşam öyküsü, 1994'te *Aşk Ölümünden Soğuktur* (Canan Gerede) filminde yeniden temsil edilir. Ünlü sanatçıların yaşam öyküleri bağlamında *Afife Jale* (Şahin Kaygun, 1987) türün hatırlanması gereken örnekleri arasındadır. (Özgüç, 2005: 287-290) Yakın dönem Türk sinemasına baktığımızda ise - *Ayla* ve *Müslüm* filmlerinin popüler çıkışlarından önce - Nazım Hikmet'in yaşam öyküsüne dayanan *Mavi Gözlü Dev* (Buket İlhan, 2007), Atatürk'ün temsil edildiği *Veda* (Zülfü Livaneli, 2010), şair Rüştü Onur ve Muzaffer Tayyip Uslu'nun yaşam öyküsünden yola çıkan *Kelebeğin Rüyası* (Yılmaz Erdoğan, 2013) filmleri biyografik türün özelliklerini barındıran örnekler olarak göze çarpmaktadır.

3. Son Dönem Türk Sinemasında Biyografik Film Örnekleri Üzerine Analiz

Robert McKee (2017: 95), senaryo yazımının özü, yapısı ve ilkelerine ilişkin çalışmasında biyografik film türünün tarihsel dramaya olan yakınlığına dikkat çeker. McKee, bu iki türü tarihsel dramadan döneme, biyografik filmin ise bir kişiye odaklandığı noktada ayırır. Bununla birlikte biyografi türünün asla basit bir günlük haline gelmemesi gerektiğini vurgular. Ona göre biyografi türünde çalışan senaryo yazarı gerçekleri, sanki onlar birer kurmacaymış gibi yorumlamalı, biyografisini yazdığı kişinin yaşamının anlamını bulmalı ve sonra onu kendi yaşamının ana karakteri olarak tasarlamalıdır. Dolayısıyla McKee'nin önerisinden yola çıkarak biyografi türünde tutarlı bir hikâye anlatımı dört adımda özetlenebilir: İlk adım gerçek bir kişiye odaklanmaktır. Ardından söz konusu kişinin yaşadığı gerçek olaylara ilişkin bilgiye ulaşip onları kurmaca bir yaklaşımla yorumlamak gelir. Üçüncü adım, biyografisi aktarılabilecek kişinin yaşamına ilişkin anlamı bulmaktır. Son adım ise yaşamı hakkında çalışılan gerçek kişiyi biyografik filmin ana karakterine dönüştürmektir. Bu çerçevede, aynı yapım şirketinin imzasını taşıyan ve gösterime girdikleri yıl gişede elde ettikleri toplam seyirci rakamlarıyla komedi türüyle rekabete giren *Ayla* ve *Müslüm* filmlerine, McKee'nin önerdiği biyografik türün adımlarına göre yakından bakabiliriz:

Ayla, 1950 yılında Kore Savaşı'nda görev yapan Astsubay Süleyman Dilbirliği ile savaş meydanında bulunduğu beş yaşındaki yetim kız çocuğu Ayla arasındaki ilişkiyi anlatan bir filmidir. Filmin açılışında görülen “Bu film, Kore Gazisi Astsubay Süleyman Dilbirliği'nin gerçek hayat hikâyesidir” yazısı biyografik hikâye anlatımının ilk iki adımının karşılanacağını sinyallerini vermektedir. Yazıdan anlaşıldığı üzere, birinci adım olarak filmde, gerçek kişi Süleyman Dilbirliği odak noktası olarak seçilmiştir. Yine yazının içerdiği “gerçek hayat hikâyesi” ifadesinden, bu kişinin yaşamında başından geçen gerçek olayların kurmaca bir yaklaşımla yorumlanacağı anlaşılmaktadır. Böylece biyografik hikâye anlatımının ikinci adımı yerine getirilmiş olur. Biyografik film türünün üçüncü adımının McKee'ye göre gerçek kişinin yaşamının anlamının bulunması olduğunu yukarıda belirtmiştik. Buna göre astsubayın yaşamındaki anlam, Ayla ile kurduğu temsili baba-kız ilişkisidir. Anlamın yakalanmasıyla tamamlanan üçüncü adımın ardından hikâyesi aktarılan gerçek kişi biyografik filmin ana karakterine dönüştürülür. Son adımda Dilbirliği, bir gün Ayla'ya kavuşacağı ihtimali üzerinden anlamlandırıldığı yaşam öyküsünün kurmaca dünyadaki ana karakteri olarak biyografik türün kalıpları içerisinde seyirciyle buluşur. Filmin final jeneriğine Süleyman Dilbirliği ve Ayla gerçek kişilerine ilişkin belge niteliğindeki görüntüler eşlik eder.

Ayla filminde gözlemlediğimiz bu yapı, aynı yapım şirketinin imzasıyla bir sonraki filmde tekrarlanır: *Müslüm*, arabesk müziğin ünlü ismi Müslüm Gürses'in hayat hikâyesini beyazperdeye taşır. Filmin açılışında perdede görünen “Bu film, Müslüm Gürses'in gerçek hayat hikâyesidir.” yazısı biyografi türünün içermesi öngörülen ilk iki adımını aktarmaktadır. Yazıdan anlaşıldığı üzere, filmin odak noktası gerçek kişi Müslüm Gürses'tir ve onun yaşamında başından geçmiş gerçek olaylar kurmaca bir bakış açısıyla yeniden yorumlanacaktır. Bundan sonra sıra filmin odak noktasındaki gerçek kişinin yaşamına dair anlamın çözülmesine gelir. Müslüm Gürses'in çocukluk yıllarında tanıklık ettiği baba figürüne ilişkin travmatik yapı, onu ünlü bir sanatçı olma yolunda yetişkin hayatına taşıyacaktır. Buna göre Gürses'in yaşamındaki anlam, babası gibi olmayan bir baba ya da dinleyici kitlesinin ifadesiyle “Müslüm Baba” olarak varlığını koruyabilmektir. Söz konusu anlam Gürses'in eşi Muhterem Nur'un varlığıyla pekişir. Bundan sonra biyografik anlatımın dördüncü adımına geçilir ve Müslüm Gürses “Müslüm Baba” kimliğiyle anlam kazanan yaşam öyküsünün kurmaca dünyadaki ana karakteri olarak türün kalıpları içerisinde seyirciyle buluşur. Filmin final jeneriğine Müslüm Gürses'e ve eşi Muhterem Nur'a ait belge niteliğindeki görüntüler eşlik eder.

Ayla ve *Müslüm* filmleri üzerinden analiz ettiğimiz dört adımlı biyografik türde filmsel anlatım Dijital Sanatlar yapım şirketinin 2019 tarihli *Çiçero* filminde de uygulanır. Filmde, İkinci Dünya Savaşı sırasında *Çiçero* kod adıyla Almanya için çalışan casus İlyas Bazna'nın gerçek yaşam öyküsü merkeze alınmıştır. Dijital Sanatlar yapımevi imzasını taşıyan son biyografik türdeki film *Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu* bu çalışmanın bitirilip teslim edildiği 22 Kasım 2019 tarihinde gösterime girmiştir. Bu sebeple filmin yapısal özellikleri üzerine görüşler çalışmanın kapsamı dışında kalmaktadır. Ek olarak, son dönem Türk sinemasında *Ayla* ve *Müslüm* filmlerinde izlenen türsel özellikleri farklı şirketler tarafından üretilen iki biyografik filmde gözlemlemek mümkündür: *Hürkuş: Göklerdeki Kahraman* ve *Bizim için Şampiyon*. Söz konusu iki filmde *Bizim için Şampiyon*, *Müslüm* filminin ardından, 7 Aralık 2018 tarihinde gösterime girmiş ve 2.568.572 toplam seyirci rakamıyla (<https://boxofficeturkiye.com/film/bizim-icin-sampiyon-2014320> ; Erişim: 22.11.2019) o yılın en çok izlenen filmleri arasında yer almıştır. Bu veriler nedeniyle biyografik türün dört adımlı yapısını farklı bir yapımevinin üretimi olarak bu film üzerinden okuyabiliriz:

Bizim için Şampiyon (Ay Yapım, Med Yapım), Türkiye'de atıcılığın önemli figürlerinden jokey Halis Karataş'ın gerçek yaşam öyküsüdür. Filmin açılışında görülen “Bu filmde anlatılanlar, gerçek kişi ve olaylara dayanmaktadır” yazısı Türkiye jokey kulübü eski başkanı Özdemir Atman'ın bir cümlesiyle devam eder: “Kaybetmek, kazanmanın kardeşidir.” Bu girişten anlaşıldığı üzere filmin odak noktası gerçek kişiler ve onların yaşamındaki gerçek olaylardır. Girişi destekleyen alıntının Türkiye Jokey Kulübü eski başkanı Atman'a ait olması ise filmin odak noktasının atıcılık alanında ünlü bir kişi olduğu üzerine ipucu olarak okunabilir. *Ayla* ve *Müslüm* örneklerinde gözlemlediğimiz gibi filmin açılış biyografik türün içermesi öngörülen ilk iki adımına karşılık gelmektedir. McKee'nin biyografik film

türüne ilişkin önerisinden hareketle tekrarladığımız üzere, üçüncü adım gerçek kişinin yaşamındaki anlamı bulmada saklıdır. Halis Karataş'ın yaşamındaki anlam atı Bold Pilot ile kazandığı başarıların aşılacağı umut kavramıdır. Söz konusu anlam, Karataş'ın yaşadığı aşk öyküsüyle desteklenir. Dördüncü adımda Halis Karataş, atı Bold Pilot ile kendisine, sevdiği kadına ve topluma yayacağı umut kavramı üzerinden anlamlandırdığı yaşam öyküsünün kurmaca dünyadaki ana karakteri olarak biyografik türün kalıpları içerisinde seyirciyle buluşur. Filmin final jeneriğine, Karataş'a, eşine ve dönemin ilgiyle izlenen at yarışlarına ilişkin belge niteliğindeki görüntüler eşlik eder.

Sonuç

Türk sinemasında tüm zamanların en çok izlenen yerli yapımları arasında ilk on filme türler bağlamında bakıldığında, bu filmlerin ağırlıklı olarak 2010 sonrası üretilen komediler olduğu göze çarpmaktadır. Bununla birlikte bu sıralamaya son dönemde çekilmiş *Ayla* ve *Müslüm* gibi yapımların girmiş olması, günümüz Türk sinemasında biyografik filmlerin komedi türüne birer alternatif olarak yeni bir eğilim yaratıp yaratmayacağı sorusunu akla getirmektedir.

Biyografik film, ünlü bir kişinin yaşamöyküsünü beyaz perdeye aktaran film türü olarak tanımlanır. Türün tarihsel dramaya yakınlığına dikkat çeken Robert McKee biyografik filmi, bir dönem yerine bir kişiye odaklanması üzerinden ayrıştırır. Bununla birlikte McKee, bu türde filmlerde gerçeklerin kurmaca bir yaklaşımla yorumlanmasını, biyografisi aktarılan gerçek kişinin yaşamının anlamının bulunmasını ve sonrasında onun kendi yaşamının ana karakteri olarak tasarlanmasını önerir.

Bu çalışmada, son dönem Türk sinemasında biyografi türünün gişe başarısı kazanmış üç örneği McKee'nin türe ilişkin dört adımlı önerisi doğrultusunda incelenmiştir: *Ayla* ve *Müslüm* filmleri aynı yapım şirketinin imzasını taşıyan ve söz konusu standartın uygulamasının açıkça görüldüğü örnekler olarak analiz edilmiştir. Ayrıca farklı bir yapım şirketi çatısı altında üretilmiş, türe ilişkin benzer standartın görülebildiği, gişe başarısı elde etmiş *Bizim için Şampiyon* filmi üçüncü bir örnek analiz olarak çalışmada yer almıştır. Çalışma kapsamında incelenen bu filmlerin, çekildikleri dönem itibarıyla komedi türünün yanında birer alternatif sundukları gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, 'gerçek' ve 'belge' niteliğindeki unsurların kaynaklık ettiği, çalışmada referans aldığımız adımların tutarlı uygulamasıyla biyografik yapımlar üretilmeye devam ettiği taktirde, günümüz Türk sinemasında film türleri bağlamında yeni bir eğilimin varlığından söz edilmesi mümkün olacaktır.

Kaynakça

McKee, R. (2017) *Hikâye: Senaryo Yazımının Özü, Yapısı, Yöntemi ve İlkeleri*, İstanbul: İstanbul Medya Akademisi.

Özgüç, A. (2005) *Türlerle Türk Sineması: Dönemler/Modalar/Tipler*, İstanbul: Dünya.

Özön, N. (2008) *Sinema Sanatına Giriş*, İstanbul: Agora.

Teksoy, R. (2012) *Rekin Teksoy'un Ansiklopedik Sinema Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Oğlak.

"Bizim için Şampiyon" <https://boxofficeturkiye.com/film/bizim-icin-sampiyon-2014320> (Erişim: 22.11.2019)

"Tüm Zamanlar Türk Filmleri Seyirci Rekoru - İlk 100 (1989'dan günümüze)" <https://boxofficeturkiye.com/tumzaman/?tm=1989tr> (Erişim: 18.11.2019)

"Türk Filmleri-2017 Filmleri" <https://boxofficeturkiye.com/turk-filmleri/?yil=2017&yilop=tum> (Erişim: 22.11.2019)

"Türk Filmleri-2018 Filmleri" <https://boxofficeturkiye.com/turk-filmleri/?yil=2018> (Erişim: 22.11.2019)